

Sobre les cartes

written by Josep M. Boixareu Vilaplana | 17 d'abril de 2024

Amics, amigues,

Sempre he tingut dubtes sobre si aquestes cartes us poden resultar una llauna malgrat que soc conscient que amb esborrar-les abans de llegir-les és una opció que està a l'abast de tothom. M'ha animat una mica llegir a *El Punt Avui* [l'article de l'escriptor Jordi Solà titulat *Cartes perses*](#). Diu que poques coses hi ha tan emotives com rebre una carta que ha recorregut mig món. M'ha fet recordar quan a la meva època d'editor viatger recorria Amèrica de dalt a baix i en els hotels que tenia programats i que, tant la família com l'editorial, en tenien la data en què hi passaria i l'adreça. De vegades, les cartes les trobava a les dependències del distribuïdor on tots sabien la data que el visitaria. Sí, era emocionant. Per la meva banda, també escrivia cartes o postals al meu pare, a l'editorial i a la família, respectivament. En aquella època no hi havia ni correu electrònic, ni WhatsApp; per parlar per telèfon de vegades havies d'esperar hores i hores perquè et donessin la conferència. En alguns llocs, sobretot durant els primers viatges, a les nits, a l'hotel, m'havia sentit molt sol i llavors la lectura i relectura de les cartes era un consol i em donava ànims per seguir l'endemà amb la feina.

Jordi Solà diu a l'article de referència que "epistolar, a més d'una forma d'art, és un gènere tristament en vies d'extinció (...) Deia Goethe que un recull de cartes és un dels millors llegats que ningú pot deixar en vida". Vejam, això també deu dependre de la qualitat de les cartes que, en el meu cas, sou vosaltres els qui esteu en condicions i posició de valorar. No són cartes íntimes perquè estan adreçades a més d'un centenar d'amigues i amics alhora. Solà assegura que, des d'un punt de vista literari, la desaparició dels epistolaris representa una catàstrofe, car s'esvaeix el rastre de com es van bastir

judicis i opinions de tants escriptors –homes i dones de món, de l'àmbit de l'art i de la ciència–, a més del seu context ideològic, així com de la vida quotidiana d'aquelles persones anònimes que formen la història i en són part. Sobre l'evolució tecnològica que afecta el gènere epistolar, diu que no és el mateix un sobre que un teclat i una pantalla. Nostàlgia? Malgrat tot, acaba dient que “la necessitat de comunicar-se a través de la paraula escrita persisteix entre nosaltres. I és que una carta també és una forma d'estimar”. Té raó Solà, almenys en el meu cas quan m'adreço a vosaltres, encara que sigui en plural, sento que en aquestes lletres hi va un sentiment més o menys explícit d'estimació. Això, m'asserena i em conforta a mi mateix.

Sovint, faig extensius els meus sentiments a tots vosaltres quan potser estic pensant en situacions concretes o de persones que en alguna part del món estan patint o gaudint, que de tot hi ha, malgrat els moments que estem travessant. Si sé d'algué que està patint un mal moment de salut, d'una malaltia concreta o una depressió –allò tan difícil d'explicar i entendre– ho trobareu aquí entre línies perquè ho sento en mi mateix. Les cartes, a més de representar un gènere literari, són una forma d'expansió personal, de vegades una manera d'expulsar adrenalina de dins de mi mateix. Llavors és quan vosaltres heu de suportar algun dels meus excessos i us en demano excuses ara que hi estic posat. No crec que representi un d'aquests excessos una experiència viscuda les darreres hores. Potser us semblarà un frustrat excés poètic.

He passat vint-i-dues hores, exactament, en un promontori privilegiat del Baix Empordà, exactament al Far de Sant Sebastià, a la Costa Brava, entre els dos encantadors poblets de Llafranc i Tamariu. En temporada baixa i entre setmana, com només ens podem permetre els jubilats. Deambular amb l'esposa pels respectius passeigs vora el mar sense notar que hi hagi gent, ni a la platja ni al passeig. Tan sols quatre turistes ben educats amb la canalla que juga com si ningú no els

vigilés. Travessar carreteres secundàries desertes i entre els pins de la vora anar descobrint trossets de mar. En arribar a la terrassa de l'habitació contemplar la rectilínia ratlla de l'horitzó que en els moments de boira s'esborra entre el mar i el cel. Quan surt el sol, que de tot hi ha hagut, el mar, blau o gris argentat, es retalla per la costa pedregosa mentre el sol ponent il·lumina els pobles costaners i els de l'interior que s'escampen per la planúria de l'Empordà.

Cau la nit i es van encenent llumetes arreu. El Far de Sant Sebastià, que sembla a tocar, cluca l'ullet i fa recordar que feia de guia i protecció als antics navegants.

Ara, radars que fan la competència als vells faroners. Radars que detecten drons malintencionats o coets carregats de malícia que causen mort i destrucció. Abans d'anar a dormir, amb mitja lluna al zenit, cal pensar en tot. En la bellesa de l'univers, en el planeta que es consumeix i en els que governaran el nostre destí com a poble i com a humanitat. Enviem cartes als malalts, als soldats del front, als presoners, als exiliats, als qui encara potser podem salvar la vida. Enviem cartes i estimem.

Vostre,